

**Міністерство освіти і науки України
Університет митної справи та Фінансів
Факультет управління
Кафедра журналістики**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему «Висвітлення повномасштабної війни в Україні італійськими медіа»

Виконала: студентка групи ЖР22-1
спеціальності 061 «Журналістика»

Шаня Поліна Олександрівна

Керівник:

к.держ. упр., доцент Чикаренко О.О.

Дніпро 2026

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на тему:

«Висвітлення подій в Україні у італійському медіапросторі»

Виконавець: студентка групи ЖР22-1 Шаня П.О.

Керівник: к.держ. упр., доцент Чикаренко О.О.

Кваліфікаційна робота: 44 с., 2 рис., 1 табл., 53 джерела.

Інформаційний продукт: подкаст на тему: «Висвітлення повномасштабної війни в Україні італійськими медіа»

Мета кваліфікаційної роботи: дослідити особливості висвітлення повномасштабної війни в Україні в італійському медіапросторі, проаналізувати основні медійні наративи та створити інформаційний продукт у форматі подкасту, присвячений цій темі.

Актуальність інформаційного продукту зумовлена необхідністю аналізу міжнародного медійного дискурсу щодо війни в Україні, а також впливу медіа на формування громадської думки в європейських країнах. У роботі досліджено, як італійські засоби масової інформації висвітлюють події, пов'язані з повномасштабним вторгненням РФ в Україну, які теми та наративи домінують у медійному просторі.

Новизна інформаційного продукту полягає у проведенні аналітичного дослідження медійного контенту в контексті різних сегментів італійських медіа – журналістів, волонтерів, лідерів громадської думки, представників влади та української діаспори в Італії.

Інформаційний продукт представлений у форматі подкасту, який складається з кількох тематичних блоків: вступу, огляду італійського медіапростору та висвітлення війни в Україні, інтерв'ю з італійськими журналістами, інтерв'ю з представниками української діаспори, аналітичного блоку та висновків.

Ключові слова: журналістика, медіа, міжнародна журналістика, італійські медіа, війна в Україні, медійний дискурс, інформаційний простір, подкаст.

ABSTRACT

of the qualification work on the topic:

“Coverage of events in Ukraine in the Italian media space”

Author: student of group ZR22-1 Polina Shania.

Supervisor: Ph.D. in public administration, Associate Professor Oleksii Chykarenko

Qualification work: 44 p., 2 fig., 1 tables, 53 sources.

Information product: podcast on the coverage of the war in Ukraine in the Italian media.

Purpose of the thesis: to study the peculiarities of coverage of events in Ukraine in the Italian media space, analyze the main media narratives, and create an information product in podcast format dedicated to this topic.

Relevance and novelty of the information product: the relevance of this study stems from the need to analyze the international media discourse on the war in Ukraine, as well as the influence of the media on the formation of public opinion in European countries. This study examines how Italian media cover events related to Russia’s full-scale invasion of Ukraine, and which themes and narratives dominate the media landscape. The novelty of the information product lies in conducting an analytical examination of media content within the context of various segments of the Italian media—journalists, volunteers, opinion leaders, government officials, and the Ukrainian diaspora in Italy.

Content of the information product: The information product is presented in podcast format and consists of several thematic sections: introduction, overview of the Italian media space and coverage of the war in Ukraine, interviews with Italian journalists, interviews with representatives of the Ukrainian diaspora, analytical section, and conclusions.

Keywords: journalism, media, international journalism, Italian media, war in Ukraine, media discourse, information space, podcast.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИСВІТЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПОДІЙ У МЕДІА	10
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ІТАЛІЙСЬКОГО МЕДІАПРОСТОРУ, ЦІЛЬОВОЇ АУДИТОРІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ ПОДІЙ В УКРАЇНІ	25
РОЗДІЛ 3. СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ: ПОДКАСТ ПРО ВИСВІТЛЕННЯ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ ІТАЛІЙСЬКИМИ МЕДІА.....	35
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	46

ВСТУП

Поняття медіа набуло безлічі різних інтерпретацій, адже ця сфера діяльності характеризується багатогранністю та виконанням різноманітних функцій. Для одних медіа асоціюються із засобами передачі інформації, які слугують джерелом новин або розважального контенту для споживачів. Інші ж бачать у медіа ключове джерело отримання інформації про події у світі, покладаючись на них для ознайомлення з актуальними новинами та аналізу суспільних процесів. Для третьої категорії людей медіа є інструментом комунікації, який дозволяє висловлювати свої думки, ідеї чи переконання, а також взаємодіяти з іншими членами суспільства. Водночас є й ті, хто асоціює медіа виключно із засобами масової інформації, такими як телебачення, радіо, друковані видання та інтернет-платформи, які забезпечують широкомасштабне поширення інформації серед аудиторії. У сучасних реаліях роль засобів масової інформації є визначальною у формуванні громадської думки та донесенні до суспільства важливої інформації про міжнародні події. Особливе значення мають новини про воєнні конфлікти, адже саме через медіа мільйони людей дізнаються про їхні причини, перебіг і наслідки. Водночас спосіб подачі інформації, інтерпретація фактів та використання певних наративів суттєво впливають на сприйняття цих подій аудиторією.

24 лютого 2022 року розпочалося повномасштабне вторгнення Російської Федерації на територію України, що стало однією з найгучніших подій на міжнародній арені в сучасній історії. Ця війна викликала значний інтерес серед світових медіа, зокрема й у країнах Європи. Італійський інформаційний простір також став активною платформою для обговорення подій, пов'язаних із війною в Україні, гуманітарною допомогою, міжнародною політикою та підтримкою української держави.

Актуальність теми обумовлена необхідністю детального аналізу міжнародного медійного висвітлення повномасштабної агресії з боку РФ та його впливу на формування громадської думки в Європі. Розгляд матеріалів

італійських ЗМІ дає змогу визначити розповсюджені медійні наративи, теми, що отримують найбільше уваги, а також зрозуміти, яким чином формується образ України у свідомості італійської аудиторії.

Основною метою дослідження є розробити інформаційний продукт у форматі подкасту, завдяки якому буде можливість ознайомити українського споживача з особливостями висвітлення подій війни в Україні в італійському медійному просторі, а також з аналізом ключових наративів і тем публікаціях в італійських ЗМІ.

Для досягнення цієї мети було поставлено такі **завдання**:

- дослідити характерні риси подачі інформації про воєнні конфлікти у ЗМІ;
- вивчити специфіку функціонування італійського медійного середовища;
- провести аналіз матеріалів, присвячених українським подіям у італійських ЗМІ;
- визначити ключові наративи та тематику, яка переважає в італійських медійних матеріалах;
- створити подкаст як комплексний медійний продукт, заснований на результатах дослідження.

Об'єктом цього дослідження є міжнародний інформаційний дискурс щодо війни в Україні, а його **предмет** – специфіка висвітлення українських подій в італійських ЗМІ. У роботі використано такі методологічні підходи: аналіз наукових джерел, порівняльний аналіз медійних матеріалів, контент-аналіз публікацій італійських медіаресурсів, а також аналіз інтерв'ю з журналістами й представниками української діаспори.

Інформаційний продукт представлений у форматі подкасту, який складається з кількох тематичних блоків: вступу, огляду італійського медіапростору та висвітлення війни в Україні, інтерв'ю з італійськими журналістами, інтерв'ю з представниками української діаспори, аналітичного блоку та висновків.

Новизна інформаційного продукту полягає у проведенні аналітичного дослідження медійного контенту в контексті різних сегментів італійських медіа – журналістів, волонтерів, лідерів громадської думки, представників влади та української діаспори в Італії.

Практичне значення роботи полягає у створенні тематичного подкасту, який узагальнює результати даного дослідження та знайомить українського споживача з особливостями висвітлення подій війни в Україні в італійському медійному просторі.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИСВІТЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПОДІЙ У МЕДІА

У сучасному глобалізованому світі засоби масової інформації відіграють ключову роль у формуванні міжнародного інформаційного простору. Завдяки прогресу в галузі інформаційних технологій і цифрових комунікацій медіа сприяють швидкому поширенню новин, аналітичних розвідок та коментарів, що допомагають світовій спільноті створювати уявлення про політичні, економічні та соціальні процеси в різних куточках планети. Канадський медіадослідник Маршалл Маклюен зазначав, що сучасне суспільство живе в умовах так званого глобального села, де завдяки засобам комунікації події в одному регіоні світу миттєво стають відомими в іншому [15]. Вивчаючи вплив масових комунікацій, американські науковці Максвелл Маккомбс і Дональд Шоу представили концепцію «agenda-setting», за якою засоби масової інформації не лише висвітлюють події, але й визначають, які саме теми стають пріоритетними для суспільної уваги [2]. Вони довели, що медіа здатні формувати громадський порядок денний, концентруючи суспільний інтерес навколо певних подій або проблем, що мають міжнародне значення[2].

Дослідження у сфері медіакомунікацій продовжували розвиватися завдяки працям американського соціолога Гарольда Ласвелла [17]. Він виділив головні функції засобів масової інформації у суспільстві: спостереження за навколишнім середовищем, аналіз і пояснення подій, а також передачу соціального досвіду. У міжнародному інформаційному просторі ці функції реалізуються через висвітлення глобальних подій, пояснення їхніх причин і наслідків, а також формування загального уявлення про міжнародні процеси.

Значний внесок у вивчення впливу медіа на суспільство зробив німецький соціолог Ніклас Луман, який розглядав масові медіа як самостійну соціальну систему, що створює власну реальність через відбір і інтерпретацію інформації [8]. За його словами, аудиторія сприймає світ значною мірою через медіа, тому

саме вони формують образи подій і явищ, що відбуваються на міжнародній арені[2].

Українські дослідники також приділяють значну увагу проблемі функціонування медіа у глобальному інформаційному середовищі. Так, Георгій Почепцов підкреслює, що сучасні медіа є потужним інструментом інформаційного впливу, який здатний формувати громадську думку та впливати на політичні процеси як на національному, так і на міжнародному рівні [10]. На думку дослідника, інформаційні потоки стають одним із ключових чинників сучасних міжнародних відносин. Водночас дослідник медіакультури Джеймс Карран наголошує, що міжнародний інформаційний простір формується під впливом великих медійних корпорацій, які контролюють значну частину світових інформаційних потоків. Це може призводити до інформаційної нерівності між країнами та домінування певних наративів у глобальному медійному середовищі[2].

Сучасний етап розвитку медіа пов'язаний із поширенням інтернет-комунікацій і соціальних мереж, що значно розширює можливості доступу до інформації. Однак, як зазначає британський дослідник Деніел Белл [16], розвиток інформаційного суспільства супроводжується новими викликами, серед яких поширення дезінформації, маніпуляцій та інформаційних війн. У таких умовах особливого значення набувають професійні стандарти журналістики та критичне сприйняття інформації. Аналіз наукових підходів свідчить про те, що засоби масової інформації є важливим чинником формування міжнародного інформаційного простору. Вони забезпечують циркуляцію інформації між країнами, формують уявлення суспільства про світові події та впливають на міжнародну громадську думку. Саме тому дослідження ролі медіа у глобальному інформаційному середовищі є важливим напрямом сучасних наукових досліджень.

Міжнародний інформаційний простір можна розглядати як мережу інформаційних потоків, що проходять між країнами за допомогою різних комунікаційних каналів, зокрема через телебачення, радіо, друковані й онлайн-

видання, соціальні мережі та мультимедійні платформи. У такому контексті медіа є не просто джерелом інформації, а й важливим інструментом впливу на громадську думку, формування політичних настроїв і міжнародного іміджу країни. У сучасному глобалізованому світі медіа відіграють важливу роль у створенні міжнародного інформаційного простору. Саме завдяки засобам масової інформації суспільство отримує відомості про події в інших країнах, міжнародні конфлікти, політичні процеси, економічні зміни чи соціальні явища. Із розвитком інформаційних технологій і цифрових комунікацій дані швидко поширюються, охоплюючи значну аудиторію та формуючи уявлення про те, що відбувається в світі.

Головна функція засобів масової інформації полягає в тому, щоб інформувати суспільство про події глобального значення. Журналісти й аналітики надають аудиторії факти, коментарі експертів, аналітичні огляди та репортажі з місця подій. Це дозволяє формувати загальне уявлення про події та впливати на сприйняття політичних і суспільних процесів у світі. Особливістю сучасного медіапростору є не лише передача інформації, але й її інтерпретація [4]. Вибір тем, акценти у висвітленні або використання певних наративів суттєво впливають на громадську думку. Таким чином, медіа можуть прямо впливати на політичну репутацію держави, формувати її міжнародний імідж та визначати ставлення світової спільноти до різних подій. Важливу роль у цьому процесі відіграють міжнародні новинні агентства, великі медійні корпорації та глобальні інформаційні платформи. Вони сприяють оперативному обміну інформацією, створюючи масштабні мережі для зв'язку між країнами і різними аудиторіями. Завдяки цьому події однієї країни можуть швидко ставати предметом міжнародного обговорення. Проте функціонування медіапростору супроводжується й рядом проблем. Серед головних викликів поширення дезінформації, пропаганди та маніпуляцій. У сучасному контексті інформаційних воєн і політичного протистояння медіа нерідко використовуються як інструмент тиску або контролю за громадською думкою як всередині окремих країн, так і на міжнародній арені.

Особливого значення набуває роль медіа у висвітленні військових конфліктів. Журналісти не тільки повідомляють про те, що відбувається, але й формують певні наративи, які можуть впливати на міжнародну підтримку певної сторони конфлікту, ухвалення політичних рішень урядами або надання гуманітарної допомоги. Тобто засоби масової інформації є важливим чинником у побудові міжнародного інформаційного простору. Вони поширюють дані про глобальні події, формують громадську думку та впливають на сприйняття ключових міжнародних процесів. У висвітленні війни в Україні особливу увагу необхідно приділити аналізу того, як закордонні медіа висвітлюють ці події та які пріоритети домінують у їхніх публікаціях. Завдяки розвитку сучасних інформаційних технологій сформувалося гетерогенне середовище мас-медіа, у якому співіснують і конкурують різноманітні формати та жанри. Сучасні засоби масової інформації, незважаючи на різноманіття форм і видів від друкованих видань та телебачення до цифрових платформ і соціальних мереж, мають спільні та суспільно значущі функції. Серед них вирізняються інформативна, розважальна, виховна та освітня функції, що визначають їхню роль у процесах соціальної комунікації[5].

Як відомо однією з основних функцій медіа є інформаційна. Вона охоплює збір, обробку та поширення актуальних даних про події в світі, країні чи суспільстві. Завдяки медіа люди дізнаються новини про політичні, економічні, культурні та соціальні явища, що сприяє їхньому орієнтуванню в сучасному інформаційному просторі. Швидкість передачі новин, різноманітність джерел і можливість миттєвого доступу до інформації перетворюють засоби масової інформації на важливий інструмент формування громадської обізнаності та суспільної думки. Засоби масової інформації виконують ключову роль у формуванні глобального інформаційного простору, сприяючи поширенню новин, аналітики та коментарів щодо подій у різних куточках світу. Саме через медіа суспільство дізнається про міжнародні політичні процеси, економічні тренди, воєнні конфлікти та соціальні явища. У світі, що дедалі більше глобалізується, медіа стають невід'ємним інструментом

міжнародної комунікації, забезпечуючи обмін інформацією між країнами та формуючи уявлення громадськості про події на світовій арені.

Одним із найяскравіших прикладів впливу медіа на міжнародний інформаційний простір є робота великих інформаційних агентств. Такі організації, як Reuters, Associated Press і Agence France-Presse, збирають новини з усього світу та поширюють їх серед інших медіа. Матеріали цих агентств широко використовуються національними ЗМІ, забезпечуючи оперативну передачу інформації на глобальному рівні. Наприклад, у періоди міжнародних криз або збройних конфліктів саме ці агентства часто є основним джерелом актуальної інформації для світових медіа.

Ще одним важливим фактором впливу на міжнародний інформаційний простір є діяльність глобальних новинних телеканалів. Канали на кшталт CNN, BBC World News чи Al Jazeera мають широку аудиторію та пропонують висвітлення подій з усього світу. Вони формують порядок денний, визначаючи теми, що стають предметом обговорень на міжнародному рівні. Так, під час війни в Україні такі телеканали постійно транслюють репортажі з місця подій, беруть інтерв'ю у політичних діячів та експертів, а також готують аналітичні програми про наслідки конфлікту.

Друковані видання й їхні онлайн-версії також значно впливають на формування міжнародного інформаційного простору. Провідні світові газети регулярно публікують аналітичні статті, журналістські розслідування та експертні коментарі щодо важливих подій на міжнародній арені, сприяючи формуванню суспільної думки на глобальному рівні. Європейські видання часто приділяють увагу аналізу політичних відносин, економічної співпраці між державами та питанням міжнародної безпеки. Завдяки цьому їхній контент може впливати на політичні дебати та ухвалення рішень як у межах окремих країн, так і в міжнародному масштабі. Цифрові медіа та соціальні мережі відіграють ключову роль у створенні міжнародного інформаційного простору. Інтернет суттєво пришвидшив поширення інформації, зробивши її доступною для широкої аудиторії. Такі платформи, як Facebook, X (Twitter), YouTube та

інші, дозволяють оперативно публікувати новини, проводити прямі трансляції та активно взаємодіяти з користувачами. Зокрема, в умовах міжнародних криз чи надзвичайних ситуацій соціальні мережі нерідко стають одним із перших джерел інформації. Журналісти, експерти та очевидці мають змогу миттєво ділитися новинами, фотографіями й відео, що сприяє швидкому поширенню фактів серед глобальної спільноти.

Одним із важливих аспектів впливу медіа на міжнародний інформаційний простір є їхня роль у висвітленні глобальних криз і конфліктів. Під час воєнних дій ЗМІ не тільки повідомляють про перебіг подій, але й впливають на спосіб їх інтерпретації громадськістю. Вибір тем, джерел інформації та форма подачі значною мірою визначають, як аудиторія сприймає конфлікт та які висновки робить про його причини й наслідки. У цьому контексті міжнародні медіа формують громадську думку й навіть політичні позиції країн. Окрім висвітлення криз і конфліктів, медіа активно сприяють створенню міжнародного інформаційного простору через культурний і гуманітарний контент. Документалістика, телепрограми, репортажі про життя у різних країнах і інтерв'ю з відомими діячами допомагають поглибити взаєморозуміння між народами та сприяють ширшому погляду на світ. Також міжнародні медіапроекти часто концентруються на висвітленні культурних подій, соціальних викликів і досягнень різних країн, що розширює горизонти знань аудиторії.

Тому роль засобів масової інформації у формуванні міжнародного інформаційного простору є надзвичайно важливою. Вони забезпечують поширення новин, аналітичної інформації, сприяють обміну знаннями між країнами й впливають на громадське сприйняття подій на світовій арені. Досвід діяльності міжнародних новинних агентств, глобальних телеканалів та цифрових медіа підтверджує їхню невід'ємну функцію у системі сучасної комунікації.

Особливості висвітлення воєнних конфліктів у сучасних медіа.

Сучасні засоби масової інформації відіграють надзвичайно важливу роль у

впливі на різноманітні аспекти людського життя, сприяючи формуванню переконань, цінностей та уявлень про навколишній світ. Вони постали як основний механізм комунікації та поширення інформації, який не лише виконує функцію новинного посередництва, але й формує порядок денний, визначаючи значущість та актуальність подій. Однією з фундаментальних функцій медіа є їхній вплив на сприйняття реальності і формування ставлення до різних соціальних та культурних явищ. Засоби масової інформації активно впливають на наше розуміння подій, переконання й оцінку соціальних процесів. Крім відображення об'єктивної реальності, медіа також виступають активними учасниками її конструювання, акцентуючи увагу на певних аспектах, відбираючи й інтерпретуючи інформацію згідно із заданими контекстами або політичними та культурними пріоритетами. Крім того, мас-медіа виконують важливу функцію у сприянні міжкультурному діалогу. Завдяки ним відкривається доступ до знань про інші культури, традиції і способи життя, що, своєю чергою, розширює світогляд і поглиблює розуміння глобальної різноманітності[1].

Висвітлення воєнних конфліктів є одним із найбільш складних і відповідальних завдань, що стоять перед засобами масової інформації. У період збройних протистоянь медіа виконують ключову соціальну роль, вони інформують громадськість про розвиток подій, аналізують причини та наслідки конфліктів, а також сприяють формуванню суспільного ставлення до учасників протистояння. Проте процес передачі такої інформації супроводжується труднощами, обумовленими підвищеним емоційним фоном, політичною загостреністю та інформаційною боротьбою, що суттєво впливає на характер медійної комунікації. Однією з характерних рис висвітлення збройних конфліктів є нагальна потреба в оперативності надання інформації. Сучасні засоби масової інформації прагнуть якомога швидше повідомляти про актуальні події у зоні конфлікту чи на фронті. Завдяки інтенсивному розвитку цифрових технологій і мережі інтернет новини можуть поширюватися практично миттєво через онлайн-платформи, телеканали, соціальні мережі та

мобільні застосунки. Це забезпечує аудиторії можливість отримувати інформацію у режимі реального часу. Однак така швидкість обміну даними часто супроводжується ризиком поширення неперевіраних або неповних фактів, що може призвести до формування хибної картини подій.

Проте не можна ігнорувати й потенційний негативний вплив медіа. Вони здатні трансформувати ціннісні орієнтири та суспільні уявлення, змінюючи сприйняття дійсності. Часто засоби масової інформації створюють і просувають нереалістичні стандарти зовнішності, поведінки або успіху, що може провокувати емоційний дистрес і занижену самооцінку індивідів. Але ж все таки засоби масової інформації є невід'ємним елементом сучасного суспільного укладу із багатограним впливом на свідомість та систему цінностей соціуму. Виконуючи різноманітні функції від інформаційної до розважальної вони водночас сприяють міжкультурній взаємодії. Однак паралельно з численними позитивними аспектами існує ризик негативного впливу, пов'язаного з формуванням оманливих чи недосяжних стандартів. У цьому контексті особливого значення набуває критичне мислення та відповідальне споживання інформації, поширюваної через мас-медіа[7].

Висвітлення воєнних конфліктів у сучасних медіа є складним і багатограним процесом, що поєднує інформування суспільства, формування громадської думки та вплив на міжнародний політичний дискурс. У сучасному інформаційному просторі медіа відіграють важливу роль у трансляції новин про військові події, водночас вони можуть виступати інструментом формування певних наративів, інтерпретацій і оцінок конфлікту. Саме тому питання особливостей висвітлення війни в медіа активно досліджується як українськими, так і зарубіжними науковцями.

Одним із перших дослідників, який звернув увагу на роль медіа у висвітленні конфліктів, є норвезький соціолог Йоган Галтунг [12]. Він розробив концепцію так званої «журналістики війни» та «журналістики миру». Згідно з його підходом, журналістика війни зосереджується на драматичних подіях, протистоянні сторін, втраті людських життів та військових операціях, що часто

сприяє загостренню конфлікту в інформаційному просторі. Натомість журналістика миру передбачає більш комплексне висвітлення подій, акцентуючи увагу на причинах конфлікту, можливих шляхах його врегулювання та гуманітарних наслідках. Таким чином, медіа можуть або підсилювати конфлікт, або сприяти пошуку мирних рішень.

Важливим теоретичним підходом до дослідження висвітлення воєнних конфліктів є також теорія фреймінгу, запропонована американським дослідником Робертом Ентманом [7]. Згідно з цією концепцією, медіа не лише передають інформацію, а й формують певні рамки її сприйняття. Вибір фактів, спосіб їх подачі, використання певної лексики та акцентування уваги на окремих аспектах подій можуть значною мірою впливати на те, як аудиторія розуміє конфлікт і які висновки робить щодо його причин та наслідків. У випадку воєнних конфліктів фреймінг може визначати образ сторін протистояння, формувати ставлення до учасників війни та впливати на міжнародну громадську думку[7].

Сучасні медіадослідження також приділяють значну увагу ролі інформаційних технологій і соціальних мереж у висвітленні воєнних конфліктів. На відміну від традиційних засобів масової інформації, цифрові платформи забезпечують швидке поширення новин і дають можливість отримувати інформацію безпосередньо з місця подій. Водночас це створює нові виклики, зокрема поширення дезінформації, маніпуляцій і пропаганди. Дослідники Франческо П'єррі, Лука Лучері, Нікхіл Джиндал та Еміліо Феррара [14] аналізували інформаційні потоки у соціальних мережах під час російсько-української війни та дійшли висновку, що цифрові платформи можуть активно використовуватися для поширення пропагандистських повідомлень, створення інформаційних кампаній і формування певного інформаційного порядку денного.

Українські дослідники також активно вивчають особливості висвітлення воєнних подій у медіа. Зокрема, С. Гейко, Т. Гейко, О. Лаута та О. Притика [11] аналізують роль медійного дискурсу у формуванні уявлень про військові

конфлікти. У своїх роботах вони наголошують, що медіадискурс значною мірою впливає на сприйняття війни суспільством, адже через мовні засоби, символи та наративи формуються певні моделі інтерпретації подій. Дослідники підкреслюють, що сучасні медіа не лише інформують аудиторію про перебіг війни, але й конструюють інформаційну реальність, у межах якої громадськість оцінює ситуацію. Особливу увагу дослідники приділяють висвітленню російсько-української війни у світових медіа. Зокрема, П. Демчук і М. Бармак досліджували відображення подій в Україні в американських засобах масової інформації [13]. У результаті їхніх досліджень було встановлено, що міжнародні медіа значною мірою впливають на формування глобальної громадської думки щодо війни. Вони визначають основні наративи, через які міжнародна аудиторія сприймає конфлікт, а також формують образ України та її ролі у міжнародній політиці.

Важливим напрямом сучасних досліджень є також аналіз гуманітарного аспекту висвітлення війни. Деякі науковці наголошують на необхідності приділяти більше уваги людським історіям, проблемам біженців, руйнуванню інфраструктури та соціальним наслідкам конфлікту. Зокрема, А. Червінчук у своїх дослідженнях звертає увагу на концепцію «журналістики рішень», яка передбачає не лише опис проблем, пов'язаних із війною, але й пошук шляхів їх подолання [9]. Такий підхід дозволяє медіа не лише інформувати аудиторію, але й сприяти суспільному діалогу щодо відновлення та розвитку суспільства після завершення конфлікту. Сучасні медіа також характеризуються високою швидкістю поширення інформації, що значною мірою впливає на особливості висвітлення воєнних подій. У ситуації активних бойових дій журналісти часто працюють в умовах обмеженого доступу до інформації, що може призводити до появи неповних або неточних повідомлень. Крім того, важливим фактором є питання безпеки журналістів, які працюють у зоні конфлікту, адже їхня діяльність пов'язана з високим рівнем ризику.

Висвітлення воєнних конфліктів у сучасних медіа має низку характерних особливостей, серед яких можна виділити значний вплив медійних наративів,

використання фреймінгу, активну роль соціальних мереж, а також взаємодію інформаційного та політичного дискурсів. Дослідження цієї проблематики свідчать про те, що медіа не лише відображають події війни, але й формують їхнє суспільне сприйняття. Саме тому відповідальність журналістів і медіаорганізацій за об'єктивність та достовірність інформації в умовах воєнних конфліктів є надзвичайно важливою.

Російсько-українська війна уже п'ятий рік не сходить із головних новин італійських медіа. І якщо більшість друкованих та електронних видань одразу ж зайняла проукраїнську позицію, то телебачення, яке в Італії досі є найпопулярнішим видом медіа, виявилось неготовим до висвітлення цього складного геополітичного конфлікту. За три роки телебаченню довелось пройти шлях від запрошення до прямих ефірів російських пропагандистів як представників однієї із сторін конфлікту до розуміння малоприємного факту, що сама Італія є мішенню гібридної війни, розв'язаною РФ. З перших днів повномасштабної війни у редакційних матеріалах видання *La Repubblica* простежується проукраїнська позиція. Від початку російського вторгнення на сайті *La Repubblica* щодня виходить дайджест «Війна Україна-Росія, новини за такий-то день» (*Guerra Ucraina - Russia, le news del*), у якому переповідають про ситуацію на фронті, заяви впливових політиків щодо війни, фінансову допомогу Україні тощо. У дні, насичені подіями, у дайджесті може вийти понад сто інформаційних повідомлень з посиланням на різні джерела: міжнародні видання та інформаційні агентства, у тому числі й на російські ТАСС та Інтерфакс, соцмережі політиків тощо. Ці та інші публікації про перебіг війни зберігаються в підрубриці «Війна в Україні», що входить до розділу міжнародних новин.

У фокусі останніх матеріалів як воєнні дії на лінії фронту, успіхи України у виробництві нового військового озброєння (приміром, стаття про розробку ракети «Фламінго», яка могла б стати серйозним аргументом у переговорах), так і злочини російської окупаційної влади, зокрема викрадення українських

дітей (до прикладу, публікація за особистим листом Меланії Трамп до Путіна з коментарем українських правозахисників).

La Repubblica ще до початку повномасштабного вторгнення відправило кількох кореспондентів до України й залучило низку журналістів-фрілансерів. Серед них - Фабіо Тоначчі (Fabio Tonacci), Паоло Брера (Paolo Brera), Джанлука Ді Фео (Gianluca Di Feo), Коррадо Дзуніно (Corrado Zunino), Габрієлла Коларуссо (Gabriella Colarusso), Тоня Мاستробуоні (Tonia Mastrobuoni). Вони подавали інформацію безпосередньо з місця подій: Києва, Харкова, Маріуполя, показуючи як наступ росіян, так і опір українців. Станом на вересень 2025-го із шести згаданих кореспондентів війну в Україні продовжують висвітлювати троє: Брера, Ді Фео та Мастробуоні, решта зараз сфокусована або на ситуації в Газі, або на інших темах. До речі, до матеріалів Брери виникають питання, як-от до його інтерв'ю з українським письменником Андрієм Курковим, що вийшло у серпні 2025-го. У заголовок винесли цитату героя про умови можливого перемир'я України та росії «Це буде несправедлива угода, але в Києві ми більше так не можемо». Курков сказав, що такого не говорив. Брера теж відхрестився від фрази: її, мовляв, придумали в редакції. Центр стратегічних комунікацій звернув увагу, що журналіста вже не вперше звинувачують у перекрученнях. Наприклад, влітку 2025-го Брера написав текст, де, зокрема, змішав протести на підтримку НАБУ з нападом на ТЦК у Вінниці, щоб створити враження про масові протести проти мобілізації в Україні. На початку великої війни з першої лінії фронту, але з російського боку, репортажі для La Repubblica писав журналіст-фрілансер Лука Штейнман (Luca Steinmann). Об'єктивність такої журналістики здавалася сумнівною, однак сам він відкидав ці звинувачення і стверджував, що «можна працювати на російському фронті у вільній і незалежній манері та без того, щоб робити якусь пропаганду».

У найпопулярнішому виданні Італії Corriere della Sera з березня 2022-го функціонує рубрика «Напад на Україну» (Attacco all'Ucraina), там публікують матеріали не лише про перебіг війни, а й про пов'язані із нею проблеми європейських країн від труднощів з газопостачанням до Італії, економічних

питань до суперечок щодо впливу російської культури. Улітку 2025-го на фестивалі в Королівському палаці Казерти, що поблизу Неаполя, мав відбутися симфонічний концерт за участі одіозного російського диригента Валерія Гергієва. В італійському суспільстві та політикумі виникла неабияка полеміка: хоча урядовці, наприклад, міністр культури Італії Алессандро Джулі та віцепрезидентка Європарламенту Піна Пічерно виступили із гострою критикою, губернатор регіону Неаполя Де Лука до останнього не вважав за потрібне скасувати концерт. *Corriere della Sera* висвітлювало цей конфлікт об'єктивно, із позицій усіх сторін, утім, опубліковане досьє на Гергієва із підтвердженими фактами його політичних зв'язків з Путіним додало важливий для розуміння контекст.

На противагу згаданим виданням у щоденній газеті *Il Fatto Quotidiano*, наближеної до популістської партії «Рух 5 зірок», російсько-українську війну сприймають як щось недотичне до Європи, радше як війну між США та Росією на території України. Видання акцентує на попередньому конфлікті між українськими військами та «русофілами» сепаратистами на території Донецької та Луганської області як на причині, або, щонайменше, на передумові повномасштабного вторгнення Росії. Видання схвалювало непостачання зброї Україні, мовляв, «відправляючи зброю, ми лише затягуємо війну, смерті та наплив біженців», натомість краще шукати дипломатичні шляхи. Видання часто виправдовує дії Путіна, насамперед через критику Заходу за попередні війни у Перській затоці, Іраці, Лівії: не Заходу, мовляв, судити російського президента. У публікаціях часто порушується питання дезінформації та пропаганди, до того ж припускається, що на цій війні брешуть всі. Наприклад, у колонці головного редактора Марка Травальйо (*Marco Travaglio*) звучить ідея, що «перша жертва війни це правда» (порівняймо з кремлівським наративом «всієї правди ми не дізнаємось»). Це згодом повторює у своїй статті для видання італійський сенатор від «Руху 5 зірок» - «Ми нічого не знаємо про цю далеку країну, тому не можна одразу ставати на чийсь бік».

Внаслідок вільного розповсюдження російських наративів в італійському медіапросторі значна частина італійської аудиторії переконана, існує дві пропаганди російська та українська. І тому навіть сумнівається у фотографіях, які фіксують воєнні злочини, наприклад журналіст Коррадо Дзуніно, цитуючи Лаврова, запитав в українського фотографа Євгенія Малолетки під час інтерв'ю, чи справді в маріупольській лікарні в момент обстрілу перебували українські військові, зокрема бійці Азову [28]. На що Євген відповів, як вже доводилось не раз: там були тільки мами з дітьми. Але журналіст продовжує сумніватись мовляв, фото з вагітною це постановка, де Євгеній мусив вкотре повторити, що не було нічого заздалегідь спланованого у кадрі з жінкою.

Чи не у кожного італійського телеканалу є своє політичне ток-шоу. Зазвичай воно розпочинається одразу після вечірнього випуску новин і триває від пів години до кількох годин. Ці ток-шоу більше нагадують відкритий мікрофон. У журналіста-ведучого там здебільшого одна роль модераторська, відтак розставляють акценти, формують позиції та прогнози гості студії: експерти, політики, журналісти. Не всі із них говорять про російсько-українську війну як про невиправдану агресію однієї країни проти іншої. Залежно від політичних вподобань та світогляду спікери можуть трактувати війну, наприклад, як частину «широкого конфлікту» між НАТО та Росією, де Європа не є суб'єктною.

На початку повномасштабної війни деякі міжнародні медіа, зокрема італійські ток-шоу, намагалися дотримуватися принципу балансу поглядів, запрошуючи до участі не лише незалежних експертів, але й представників російських медіа або прихильників офіційної позиції Кремля. Формально це обґрунтовувалося прагненням до висвітлення різних точок зору. Однак така практика спричинила значну критику з боку журналістів, експертів і громадськості, оскільки вона створювала платформу для поширення пропаганди та дезінформації. Російські спікери нерідко використовували ці ефіри для маніпуляцій, виправдання агресії чи спотворення фактів щодо подій в Україні.

З точки зору журналістських принципів важливо розмежовувати справжній баланс думок і перетворення інформаційного простору на інструмент пропаганди. У контексті воєнних конфліктів надання слова представникам сторони-агресора без ретельної перевірки та критичного аналізу їхніх заяв може дезорієнтувати аудиторію й сприяти легітимації неправдивої інформації. Через це багато медіафахівців і аналітиків підкреслюють, що журналісти у воєнний час мають бути особливо обачними щодо джерел інформації та уникати створення умов для розповсюдження пропаганди.

Водночас деякі дослідники зазначають, що присутність таких спікерів у медіа можливо виправдати лише за умови грамотної модерації дискусії. Це передбачає активне перевіряння фактів, критичний підхід до запитань та оперативне спростування неправдивої інформації. Практика запрошення представників російської пропаганди на телевізійні ефіри є вкрай суперечливою. Хоча вона може подаватися як спроба забезпечити різнобічність висвітлення подій, у реаліях інформаційної війни така стратегія часто сприяє поширенню дезінформації, за що отримує заслужену критику від медіаекспертів.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ІТАЛІЙСЬКОГО МЕДІАПРОСТОРУ, ЦІЛЬОВОЇ АУДИТОРІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ ПОДІЙ В УКРАЇНІ

Структура та специфіка італійського медійного простору. Медійний простір в Італії демонструє специфіку, обумовлену регіональними особливостями, які сформувалися під впливом історичних, політичних та соціокультурних факторів. Незважаючи на існування спільного національного інформаційного простору, в медіасередовищі країни яскраво виражені суттєві відмінності між північними, центральними та південними регіонами. Ці особливості проявляються у варіаціях тональності, тематичних пріоритетах та інтерпретаційних підходах медіа, що корелює як із регіональною нерівномірністю економічного розвитку, так і з усталеними культурними наративами, які впливають на локальне сприйняття суспільно-політичних процесів. Передумовою формування двополярності на телевізійному медіапросторі Італії стало прийняття у 1990 р. законів[46]. Згідно з цим законом, приватним каналам дозволяли цілодобове загальнонаціональне мовлення та прямий ефір. Були встановлені обмеження на володіння каналами у рамках антитрестового законодавства, як для суспільного RAI, так і для приватного «Фінінвест» з максимальною кількістю каналів було три. Окрім того, власник трьох каналів не може мати жодних друкованих ЗМІ, якщо ж у його власності є один чи два канали, то частка друкованих ЗМІ має становити відповідно 16% і 8%. Політичне висвітлення інформації на кожному з каналів має дотримуватись принципу *parconcidio*. Щодо реклами, то для суспільного RAI була встановлена квота у 12% годинного ефіру, для приватного – 18%, при цьому заборонялось переривати фільми тривалістю 45-110 хв більш ніж тричі, довші – не більш ніж чотири рази. Також було висунута вимога, щоб на кожному із приватних каналів були власні випуски новин, тобто створено власні інформаційні служби. На каналах «Фінінвесту» був створений аналог випускам новин на громадському телебаченні під назвою TG5 і його першим

керівником став журналіст Енріко Ментана. З появою випусків новин конкуренція між приватним та громадським мовленням поширилась, окрім вже наявного змагання між розважальними програмами, і на інформаційну сферу. Утім, приватне телебачення, яке від початку орієнтувалось саме на розважальний стиль, обмежилось фактично лише випусками новин. Незважаючи на потребу бути конкурентоспроможним, канали громадського телебачення RAI все ж продовжували за багаторічною традицією дбати і про інформаційно-аналітичний складник ефіру, цього вимагали і тодішні політичні події у країні та світі.

Ключову роль у формуванні італійського інформаційного простору відіграють традиційний політичний плюралізм, конкуренція між медіа та вплив великих медіагруп, що базуються у різних політичних і комерційних центрах. Така багаторівнева структура створює складну мережу комунікативних взаємодій, в якій загальноєвропейські та глобальні події зазнають переінтерпретації крізь призму внутрішньополітичного контексту та соціальних очікувань. Це особливо яскраво помітно у висвітленні питань глобальної безпеки, де італійські медіа поєднують прагнення до досягнення консенсусу з глибоким усвідомленням важливості міжнародної стабільності, проблематикою міграції та економічної безпеки для країни[35].

Італійський медійний простір є важливим елементом інформаційної структури країни, характеризується широким спектром форматів ЗМІ, значним впливом телебачення, швидким розвитком онлайн-журналістики та високою політичною зацікавленістю в медіаіндустрії. Медіа в країні відіграють ключову роль у формуванні суспільної думки, інформуванні населення про актуальні події як на внутрішній, так і на міжнародній арені, а також у висвітленні політичних і соціальних процесів. Система медіа в Італії умовно поділяється на кілька основних секторів, до яких відносяться телебачення, друковані ЗМІ, радіо та онлайн-медіа. Кожен із цих напрямків має свої особливості і по-різному впливає на аудиторію.

Телебачення традиційно залишається найпотужнішим інформаційним ресурсом у країні. Вагому роль тут відіграє державна телерадіокомпанія RAI (Radiotelevisione Italiana), яка пропонує широкий спектр інформаційних програм, аналітичних шоу та соціально важливого контенту. Одним із основних каналів компанії є Rai News 24, який забезпечує цілодобове інформування про події, зокрема про ситуацію у світі. Поряд із державним мовником великий вплив мають і комерційні телеканали, наприклад, La7, особливо відомий своїми політичними ток-шоу, аналітичними програмами та публічними дискусіями[34].

Особливістю італійського медійного простору є його тісний зв'язок із політичним життям країни, що значною мірою формує специфіку його функціонування. Засоби масової інформації в Італії нерідко стають активними учасниками суспільно-політичних обговорень, залучаючи журналістів та експертів до аналізу міжнародних подій крізь призму різноманітних політичних підходів. Така ситуація спричиняє багатогранність інтерпретацій ключових міжнародних тем, таких як війна в Україні, та провокує широкі дискусії щодо ролі Італії на міжнародній арені.

Ще одна характерна риса італійського інформаційного поля полягає у підвищеній увазі до гуманітарної складової глобальних подій. У матеріалах новин часто акцентують на особистих історіях, соціальних наслідках конфліктів, міграційних процесах та інших аспектах гуманітарних криз. Такий підхід сприяє кращому розумінню інформації аудиторією, створюючи емоційний зв'язок із висвітлюваними подіями та роблячи їхню оцінку більш чуттєвою і співчутливою.

Структура італійського медійного простору відзначається багатством каналів поширення інформації та гармонійним поєднанням традиційних і цифрових засобів масової комунікації. Кожен елемент медіасистеми виконує специфічну роль у формуванні інформаційного середовища і впливі на громадську думку (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Основні складові італійського медійного простору

Сегмент медіа	Основні представники	Характеристика	Вплив на інформаційний простір
Телебачення	RAI, Mediaset, La7	Найпопулярніше джерело інформації для населення. Поєднує державне та приватне мовлення.	Формує громадську думку, активно висвітлює міжнародні події
Друковані ЗМІ	Corriere della Sera, La Repubblica, La Stampa	Провідні національні газети з високим рівнем аналітики	Впливають на політичні дискусії та формування експертних оцінок
Онлайн-медіа	Fanpage.it, HuffPost Italia, Il Post	Цифрові платформи, що швидко поширюють новини та аналітику	Швидке інформування аудиторії, велика роль у формуванні медійних нарративів
Радіо	Rai Radio, Radio 24	Джерело оперативних новин і коментарів	Доповнює телевізійний та онлайн-контент
Соціальні мережі	Facebook, X (Twitter), YouTube	Платформи поширення новин, блогів та журналістських матеріалів	Швидке поширення інформації та формування суспільних дискусій

Джерело: [23]

Медійний простір Італії належить до найбільш розвинених у Європі, вирізняючись гармонійним поєднанням традиційних медіа з сучасними цифровими платформами. Його структура формувалася протягом тривалого періоду під впливом політичних, економічних і культурних чинників. Система

італійських ЗМІ охоплює телебачення, друковану пресу, радіо, онлайн-видання та соціальні мережі. Разом вони створюють багаторівневу інформаційну екосистему, яка забезпечує різноманітні канали для комунікації з аудиторією. Особливістю медійного ринку Італії є співіснування державного й приватного секторів, що сприяє формуванню конкурентного середовища.

Телебачення традиційно займає центральну позицію в італійському медіапросторі та залишається основним джерелом новин для широкої аудиторії. Головну роль у телемовленні відіграє державна компанія RAI (Radiotelevisione Italiana), яка виступає суспільним мовником, пропонуючи кілька телеканалів і радіостанцій. Вона забезпечує трансляцію новин, аналітичних передач, культурного та освітнього контенту. Окрім державного телебачення, вагоме місце належить приватним медіакомпаніям, зокрема Mediaset одному з найбільших комерційних медіахолдингів країни. Конкуренція між RAI і Mediaset сприяє різноманітності інформаційного змісту та забезпечує висвітлення подій із різних точок зору. Друковані медіа й досі залишаються важливою складовою інформаційного ландшафту в Італії. Незважаючи на глобальну тенденцію до зниження тиражів газет і журналів, тут вони зберігають значний вплив, особливо на політичну й інтелектуальну еліту. Найвідомішими національними виданнями є *Corriere della Sera*, *La Repubblica* та *La Stampa*. Їх вирізняє високий рівень аналітики, публікація інтерв'ю з політиками та експертами, а також глибокий аналіз міжнародних подій. Водночас багато друкованих ЗМІ мають чітку редакційну позицію стосовно політичної ситуації, що формує громадські дискусії та впливає на інтерпретацію подій.

Радіо відіграє вагомую роль у медіасистемі Італії, забезпечуючи оперативну передачу інформації населенню та слугуючи додатковим каналом для популяризації новин і коментарів. Радіостанції пропонують інформаційні випуски, аналітичні програми та дискусії про політичні й соціальні питання, залишаючи радіо незамінним джерелом новин для тих, хто споживає інформацію в дорозі чи на робочому місці. Таким чином, радіомовлення залишається важливим складником інформаційної інфраструктури країни.

Друковані видання, незважаючи на швидкий розвиток цифрових технологій, зберігають важливу функцію в аналітичній сфері та політичних дискусіях.

Сучасний розвиток цифрових технологій значно вдосконалив італійські медіа за рахунок активного переходу в онлайн-середовище. Більшість традиційних видань створили цифрові версії, що дозволяють швидко публікувати матеріали та охоплювати ширшу аудиторію. Окремо слід відзначити незалежні онлайн-медіапроекти, які спеціалізуються на новинах, аналітиці та розслідуваннях. Цифрові платформи забезпечують оперативне поширення інформації та допомагають споживачам отримувати актуальні новини в режимі реального часу. Це особливо важливо для висвітлення кризових ситуацій, міжнародних подій і воєнних конфліктів.

Соціальні мережі становлять істотний компонент сучасного медійного ландшафту, значно змінюючи механізми поширення новин. Такі платформи, як Facebook, X (раніше Twitter) і YouTube, стали ключовими пунктами взаємодії між медіаорганізаціями та аудиторією. Італійські журналісти та медіакомпанії активно використовують соцмережі для поширення матеріалів, проведення прямих ефірів і залучення аудиторії до обговорень актуальних питань. Водночас швидкість розповсюдження інформації через ці платформи породжує нові виклики, зокрема перевірку достовірності фактів та боротьбу з дезінформацією.

Ця багаторівнева структура італійського медійного середовища створює комплексну систему, в якій різні типи ЗМІ взаємодіють, формуючи єдиний інформаційний простір (рис. 2.1). Завдяки цьому медіа можуть ефективно висвітлювати як внутрішні, так і міжнародні події, зокрема війну в Україні, впливаючи на ставлення італійської аудиторії до цих подій.

Рис. 2.1 Структура італійського медійного простору

Отже, медійний простір Італії є багатозаровою системою, яка включає традиційні й сучасні форми комунікації. Телебачення, друковані видання, онлайн-ресурси, радіо та соціальні мережі створюють інтегровану інформаційну структуру, що впливає на формування громадської думки. При цьому, телебачення залишається ключовим джерелом інформації для широких верств населення, завдяки оперативності висвітлення подій і охопленню значної аудиторії. Паралельно, онлайн-медіа та соціальні мережі грають провідну роль у прискоренні обміну інформацією, надаючи споживачам миттєвий доступ до новин. Цифрові платформи сприяють новим формам взаємодії між медіа та аудиторією, підтримуючи активні дискусії з актуальних суспільно-політичних тем. Радіо ж виконує допоміжну роль, забезпечуючи оперативне інформування та доповнюючи роботу інших медіа-каналів.

Політична спрямованість італійських медіа. Однією з характерних рис італійського медійного середовища є його тісний зв'язок із політикою. Багато медіаорганізацій мають визначену політичну орієнтацію або підтримують конкретні партії, що впливає на редакційну політику, редакторський вибір тем і спосіб подачі матеріалів. Це часто призводить до високого рівня політичної поляризації медійного простору, що особливо

помітно при висвітленні міжнародних конфліктів чи геополітичних процесів. Італійські медіа також займають активну позицію в міжнародному інформаційному просторі. Провідні медіакомпанії делегують кореспондентів за кордон або співпрацюють із міжнародними інформаційними агентствами, що сприяє швидкому отриманню даних про події у світі. Під час висвітлення глобальних конфліктів, таких як війна в Україні, італійські медіа використовують матеріали зарубіжних агентств, репортажі від журналістів із місця подій та аналітику експертів.

Вплив української діаспори в Італії на формування альтернативного медійного дискурсу. Протягом останнього десятиліття українська діаспора в Італії активно сприяє розвитку національної ідентичності шляхом створення освітніх закладів, зокрема шкіл, дитячих садків та громадських організацій, орієнтованих на підтримку й популяризацію української мови та культури. Ці заходи мають особливу значущість для другого покоління українців за кордоном, які нерідко позбавлені можливостей з раннього віку пізнавати рідну культуру й чути українську мову. У подібних установах навчальний процес здебільшого забезпечується викладачами-волонтерами з числа українських педагогів. Одним із прикладів таких ініціатив є експериментальна школа, що функціонує в Неаполі. Її діяльність була започаткована на основі Протоколу про співпрацю між регіональним управлінням освіти Кампанії, відділом виховання міської ради Неаполя, школою Джованні Верга (Giovanni Verga) та Асоціацією Українських Жінок в Італії[36].

Українська діаспора в Італії активно використовує різні засоби комунікації для інформування італійського суспільства про війну, гуманітарну ситуацію та реальні наслідки бойових дій. Соціальні мережі, громадські організації, культурні заходи та співпраця з італійськими журналістами стали ключовими інструментами у процесі поширення цієї інформації. Через такі платформи представники української громади не лише поширюють позицію України, а й протидіють можливим спробам дезінформації чи викривлення фактів. Особливу роль у цьому відіграють українські громадські організації, які

діють на території Італії. Серед них Associazione Cristiana degli Ucraini in Italia, що займається культурними, соціальними та інформаційними ініціативами для підтримки українців і популяризації української тематики в італійському контексті. Такі організації проводять інформаційні кампанії, публічні заходи, благодійні акції, а також активно комунікують із місцевими медіа[36].

Багато українців регулярно виступають як експерти, учасники інтерв'ю або коментатори в новинних матеріалах і телевізійних програмах. Завдяки цьому італійський глядач має змогу почути особисті історії людей, які безпосередньо пов'язані з подіями в Україні. Це створює можливість для кращого розуміння війни та її людського виміру. Крім того, українська діаспора активно співпрацює з місцевими журналістами та редакціями, надаючи необхідну інформацію, експертні коментарі або контакти з людьми, які можуть надати важливі свідчення подій. У багатьох випадках саме завдяки українцям італійські медіа отримують доступ до джерел і живих історій, що допомагає розширити спектр поданих точок зору[35].

Значну роль відіграють також цифрові платформи та соціальні мережі, які дають можливість швидко поширювати інформацію та об'єднувати однодумців навколо спільних ініціатив. Використовуючи Facebook, Instagram, Telegram та інші платформи, представники діаспори запускають інформаційні кампанії, діляться новинами, організують онлайн-дискусії та привертають увагу до нагальних гуманітарних проблем. Загалом можна визначити, що українська діаспора в Італії стала важливим учасником формування альтернативного підходу до висвітлення подій в Україні. Поєднуючи активну громадську позицію, сучасні засоби комунікації та співпрацю з медіа, ця спільнота робить значний внесок у поширення достовірної інформації, сприяючи підвищенню обізнаності італійського суспільства та пропонуючи збалансоване бачення війни.

Цільова аудиторія інформаційного продукту. Аналіз цільової аудиторії подкасту, показує, що основна група — це молодь, студенти, журналісти та італійці, які підтримують Україну, але їм не вистачає ясної інформації про те,

чому італійські медіа погано або недостатньо повідомляють про війну в Україні.

Важливою групою є також середня за віком та соціальним станом аудиторія італійців, які втомились від телевізійних ток-шоу, де постійно надають слово проросійським експертам, задля отримання високих рейтингів. Оскільки це подкаст, то орієнтування на людей віком від 20 до 40 років, які звикли слухати інформацію під час руху або справ, і шукають правдиву, живу розмову, а не суху інформацію. Вони очікують не лише даних, а історій, відчуття та простого пояснення того, як італійські новини впливають на уявлення людей.

РОЗДІЛ 3. СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ: ПОДКАСТ ПРО ВИСВІТЛЕННЯ ВІЙНИ В УКРАЇНІ В ІТАЛІЙСЬКИХ МЕДІА

Створення подкасту як інформаційного продукту мало ретельну підготовку, чітку структуру, добре опрацьований сценарій та логічна побудова подачі матеріалу. Цей сучасний формат медіа дав змогу гармонійно поєднувати аналітичні матеріали, інтерв'ю, експертні коментарі та особисті історії, що перетворює його на дієвий інструмент для висвітлення складних суспільно-політичних питань. У рамках цієї роботи була створена структура подкасту, спрямованого на аналіз висвітлення повномасштабної війни в Україні італійськими медіа. Метою подкасту є представлення результатів дослідження у зрозумілому та доступному форматі, а також залучення слухачів до обговорення ролі медіа у формуванні міжнародного інформаційного середовища. Для цього був підготовлений сценарій, який інтегрує інформаційні блоки, інтерв'ю та аналітичні коментарі, забезпечуючи багатогранність та глибину викладеного матеріалу.

Подкаст складається з кількох взаємопов'язаних розділів, які систематично висвітлюють питання представлення війни в Україні через призму італійських медіа та думку різних сторін. Перша частина присвячена інтерв'ю з італійськими журналістами, медіаекспертами, волонтерами, звичайними людьми, які висвітлюють війну в Україні. Учасники діляться власним досвідом, розкривають специфіку процесу підготовки матеріалів і обговорюють фактори, що впливають на створення медіа контенту про міжнародні події. Формат інтерв'ю дозволяє глибше зануритися у професійне бачення проблеми й доповнює аналітичний аспект подкасту. У другій частині надається узагальнений огляд того, як італійські засоби масової інформації реагували на події, пов'язані з війною. Аналіз охоплює роботу телеканалів, новинних порталів і друкованих медіа, акцентуючи увагу на ключових темах, що потрапляли до інформаційного простору. Для демонстрації використовуються уривки з сюжетів, коментарі журналістів та матеріали

медійного характеру. Третій розділ зосереджений на тому, як різні медійні особистості в Італії через свої соціальні мережі висвітлюють події в Україні. Вони діляться новинами, висловлюють підтримку українцям, показують власне співпереживання та емоційну реакцію на війну. Цей сегмент підкреслює вплив соціальних медіа на формування громадської думки, а також демонструє, як публічні люди наближають свою аудиторію до української теми через особисте ставлення та щире занепокоєння подіями.

Аналітичний блок об'єднує всі отримані дані, аналізує висновки з інтерв'ю та медійних матеріалів, зокрема роль журналістики у формуванні громадської думки, вплив політичного контексту на медійні наративи та проблему дезінформації в глобальному інформаційному просторі. Заключна частина завершує подкаст узагальненням ключових результатів дослідження, акцентуючи увагу на важливості збереження об'єктивності у висвітленні міжнародного контексту та необхідності розвивати медіаграмотність аудиторії. Адже здатність критично сприймати інформацію стає ключовим інструментом для розуміння складних соціальних і політичних процесів. Збалансована структура подкасту поєднує аналітику, інтерв'ю та особистий досвід, що сприяє створенню наповненого та актуального контенту для широкого кола слухачів.

Структура подкасту побудована із дотриманням принципів логічної послідовності, починаючи від загального контексту до персональних історій, які завершуються аналітичними висновками. Загальний хронометраж епізоду складає близько 30 хвилин.

1. Вступ (3.5 хвилини)

Перший блок подкасту відкривається коротким вступом, у якому ведучий представляє головну тему випуску та підкреслює її актуальність. Зазначається, що з початком повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року увага світового медіа була значною мірою зосереджена на цих подіях. Особливий акцент зроблено на аналізі італійського медіаландшафту у цьому контексті. У цій частині також обґрунтовується вибір теми подкасту, окреслюючи ключові питання, які будуть обговорені протягом випуску.

Зокрема, йдеться про те, як італійські мас-медіа висвітлювали війну, які теми домінували у їхніх матеріалах, а також про те, як цю інформацію сприймали українці, які мешкають в Італії.

2. Інтерв'ю з італійськими журналістами, волонтерами, українською громадою (14-15 хвилин)

Наступний етап випуску присвячений інтерв'ю з журналістами, експертами та волонтерами, які підтримують Україну як на її території, так і за кордоном. Вони діляться власними практиками висвітлення війни, розповідають про особливості створення матеріалів на цю складну тему та пояснюють редакційні процеси ухвалення рішень щодо вибору пріоритетів у міжнародних новинах.

Окрім професійного досвіду, герої інтерв'ю відкривають і особистий вимір – вони розповідають, як це жити в сучасній Україні під час війни, діляться власними історіями, переживаннями та викликами, з якими стикаються щодня. Вони також говорять про те, як допомагають іншим: через волонтерство, інформаційну підтримку, міжнародну адвокацію чи гуманітарні ініціативи. Ці розповіді створюють глибший, людяний контекст, який дозволяє не лише зрозуміти події, а й відчути силу, стійкість і солідарність людей, об'єднаних спільною метою.

3. Контекст італійські медіа і війна (4-5 хвилини)

Третій сегмент подкасту містить стислий огляд висвітлення подій в Україні провідними італійськими медіа. Розглядається роль основних інформаційних ресурсів, таких як Euronews, BBC, які активно інформували про міжнародні новини та займалися політичним аналізом. Обговорюються ключові факти щодо ролі італійських медіа. Також висвітлюються результати досліджень, що свідчать про тенденцію в італійській журналістиці розглядати українську війну крізь призму внутрішніх політичних та економічних інтересів держави.

4. Висвітлення у соціальних мережах (3-4 хвилини)

Четвертий розділ присвячений аналізу соціальних мереж італійських публічних осіб, які висвітлюють тему війни в Україні. У цьому блоці розглядаються дописи журналістів, лідерів думок, митців та інших впливових італійців, їхня риторика, тональність і підходи до подання інформації. Особлива увага приділяється тому, як вони говорять про Україну, наскільки глибоко розкривають контекст подій та які меседжі транслюють своїй аудиторії. Також висвітлюється рівень їхньої емпатії, підтримки та солідарності з українцями, а також роль, яку їхні публікації відіграють у формуванні громадської думки в Італії.

5. Аналіз і контекст (2 хвилини)

У завершальній аналітичній частині ведучий робить підсумок.

Проведення подкасту «Висвітлення повномасштабної війни в Україні італійськими медіа» надало змогу отримати важливі практичні й аналітичні результати в кількох основних напрямках. З боку інформаційного аспекту був зібраний та упорядкований матеріал щодо того, як італійські ЗМІ висвітлювали події війни в Україні. З'ясувалося, що італійська преса часто пов'язувала тему України з внутрішніми політичними інтересами та економічними питаннями допомоги. Значна увага приділялася також гуманітарним аспектам конфлікту, відзначено численні випадки залучення української діаспори до медійного контенту через інтерв'ю, коментарі експертів та свідчення переселенців.

Подкаст дозволив відобразити вплив засобів масової інформації на громадську думку. Слухачі змогли почути не лише офіційні повідомлення, а й особисті історії українців, які проживають в Італії. У ході інтерв'ю учасники поділилися власними переживаннями адаптації, обговорили достовірність інформації в ЗМІ та відзначили особливості реакції італійської аудиторії на українські реалії. Подкаст слугував платформою для аналізу медійних наративів і тенденцій висвітлення міжнародних конфліктів у європейських ЗМІ. Виявлено основні теми, які домінували в медіапросторі, серед яких військові дії, гуманітарні наслідки, політичні дебати та інформаційно-пропагандистські інструменти. У процесі створення подкасту було застосовано навички

журналістики, планування сценарію, аудіомонтажу та роботи з мультимедійними матеріалами.

Результатом став готовий інформаційний продукт - подкаст тривалістю близько 30 хвилин, що може бути опублікований в онлайн-форматах або використаний у навчальних заходах (<https://youtu.be/BYfaeiov8GU>). Алгоритм створення подкасту відображений на рис. 3.1.

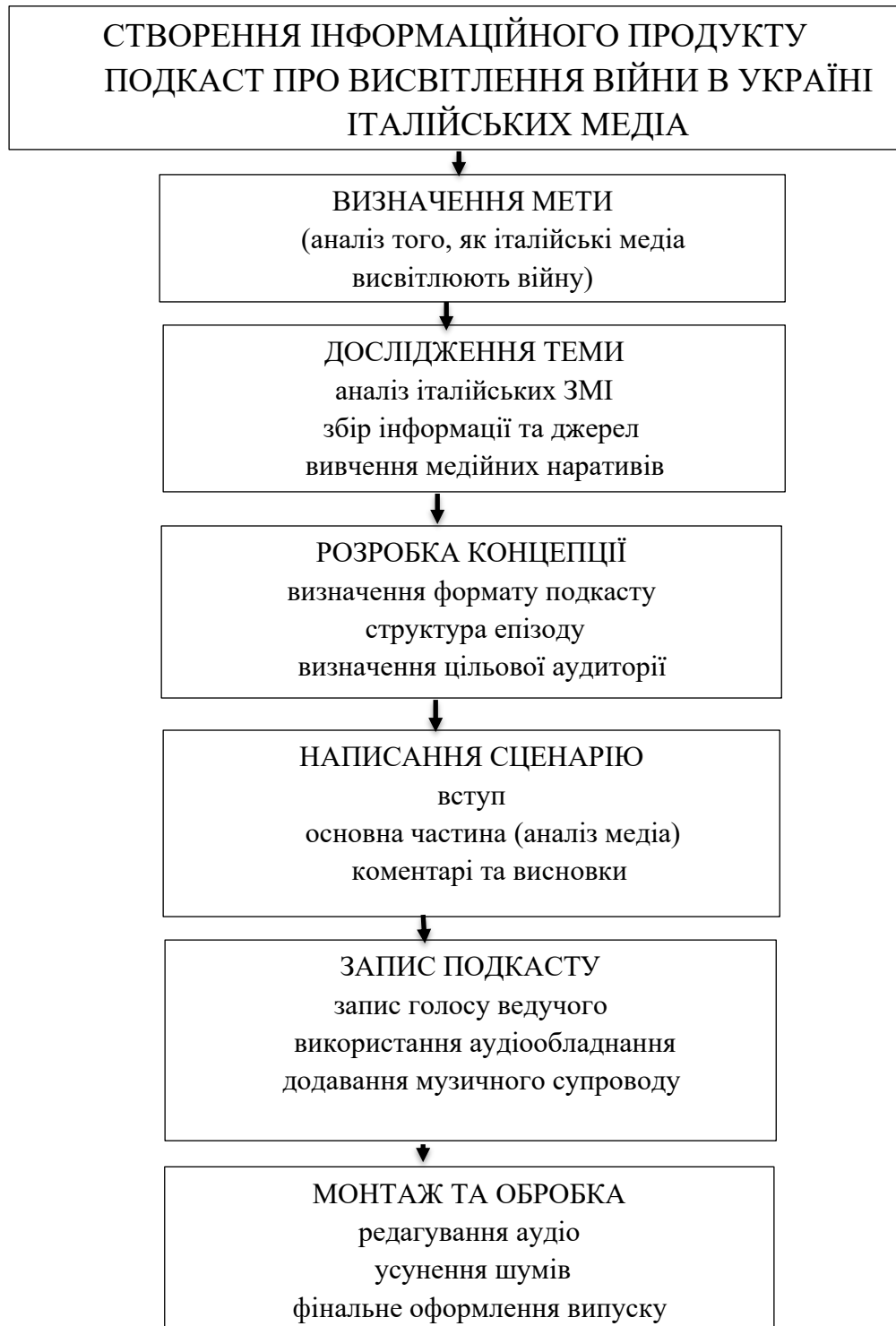

Рис. 3.1. Етапи створення інформаційного продукту (подкасту)

Накопичені матеріали, включаючи інтерв'ю, аналітичні коментарі та медіафрагменти, можуть стати базою для подальших досліджень із міжнародної журналістики й медіаграмотності. Створення подкасту підкреслило важливість ролі засобів масової інформації у формуванні міжнародного інформаційного поля. Також було продемонстровано здатність української діаспори в Італії впливати на побудову альтернативного дискурсу в медіа.

У сучасному інформаційному просторі засоби масової інформації відіграють ключову роль у формуванні громадської думки щодо міжнародних подій і політичних процесів. Особливе значення медіа набувають у періоди висвітлення воєнних конфліктів, коли якість та об'єктивність поданої інформації суттєво впливають на сприйняття подій як на локальному, так і на глобальному рівні. Проведене дослідження розглядало особливості представлення війни в Україні італійськими засобами масової інформації, аналізувало медійне середовище Італії, а також включало створення інформаційного продукту у форматі подкасту.

ВИСНОВКИ

У ході роботи над кваліфікаційним проєктом вдалося досягти поставленої мети та виконати комплекс запланованих завдань.

Теоретична частина дослідження зосереджена на ключових підходах до аналізу висвітлення воєнних конфліктів у медіа. Наукові праці демонструють, що ЗМІ не лише інформують про перебіг військових дій – вони також формують певні наративи, інтерпретації й оцінки конфліктів. Дослідники наголошують на важливості об'єктивності, правдивості та етичного підходу у журналістиці, адже від характеру висвітлення багато в чому залежить громадська думка, рівень міжнародної підтримки і прийняття політичних рішень. Значну увагу приділено поняттю медійних фреймів, які впливають на подачу новин і моделюють сприйняття аудиторії, створюючи специфічний контекст для розуміння подій. Окрема увага приділена сучасним викликам висвітлення воєнних конфліктів. У світі цифрових технологій і соціальних мереж процес поширення інформації значно прискорився, проте це також створило ризики, пов'язані з дезінформацією, пропагандою та маніпуляціями. У такій реальності особлива відповідальність покладається на журналістів, які мають ретельно перевіряти факти та дотримуватись професійних стандартів.

У рамках другого розділу було досліджено структуру італійського медійного простору, що об'єднує традиційні та цифрові форми комунікації. Його основними компонентами є телебачення, друковані видання, радіо, онлайн-медіа та соціальні платформи. Національні телеканали та провідні газети визначають політичний дискурс і суспільні настрої, тоді як цифрове середовище полегшує швидке поширення інформації та сприяє взаємодії між медіа та їхньою аудиторією. Аналіз показав, що італійські медіа приділяють значну увагу висвітленню міжнародних подій, зокрема війни в Україні. Журналісти активно користуються базою інформаційних агентств, матеріалами з місця подій й експертними аналітичними оглядами. Їхні публікації охоплюють аспекти політичного, економічного й гуманітарного характеру.

Проте важливо зазначити, що редакційна позиція та політичні уподобання різних видань можуть істотно впливати на тональність інтерпретації подій.

У практичній частині дослідження на основі отриманих результатів було створено подкаст – багатовимірний медійний продукт, що поєднує аналітичні матеріали, інтерв'ю та особисті історії. Цей подкаст став практичним підсумком роботи та підтвердив ефективність мультимедійного підходу для передачі складної інформації аудиторії. Такий формат медіаконтенту поєднує доступність, мобільність і здатність поглиблено розкривати важливі теми. Робота над подкастом включала визначення мети й аудиторії, дослідження проблематики, створення концептуальної структури випуску, написання сценарію, запис аудіоматеріалу, його монтаж та поширення готового продукту через цифрові платформи. Запропонований інформаційний продукт покликаний сприяти популяризації теми медійного висвітлення війни в Україні, а також підвищенню рівня обізнаності аудиторії щодо специфіки представлення інформації в зарубіжних засобах масової інформації. Формат подкасту забезпечує доступність та зрозумілість для широких верств населення, що сприяє активнішому залученню слухачів до дискусії з актуальних міжнародних питань. Окрім того, вибір такого формату узгоджується із сучасними тенденціями розвитку медіа, які характеризуються зростанням популярності аудіоконтенту та цифрових платформ.

У ході проведеного дослідження було доведено, що висвітлення війни в Україні в італійських медіа є вагомим компонентом глобального інформаційного простору. Засоби масової інформації Італії виконують важливу роль у формуванні громадської думки про події в Україні, забезпечуючи аудиторію даними про перебіг бойових дій, їх наслідки та реакцію міжнародної спільноти. При цьому особливості медійного середовища цієї країни, зокрема політична багатоманітність видань і активне впровадження цифрових технологій, значно впливають на спосіб подачі інформації та розвиток різноманітних медійних наративів. Аналіз висвітлення війни в Україні в італійських медіа підкреслює ключову роль сучасних засобів масової

інформації у формуванні міжнародного інформаційного дискурсу та сприйняття глобальних подій.

Результати досліджень свідчать, що медіа не лише відображають хід конфлікту, а й активно конструюють наративи, які впливають на те, як аудиторія сприймає війну. У цьому контексті італійські засоби масової інформації застосовують багатогранний підхід до висвітлення подій, використовуючи різноманітні формати телевізійні репортажі, аналітичні статті газет, інтернет-публікації та соціальні медіа. Це дає змогу забезпечити оперативність, глибокий аналіз та залучення максимально широкої аудиторії.

Значну роль відіграє функція медіа як посередника між міжнародною спільнотою і локальними читачами. Вони подають інформацію, яка безпосередньо впливає на громадську думку та політичну оцінку подій. Висвітлення війни в Україні провідними італійськими ток-шоу, газетами та онлайн-виданнями демонструє, наскільки значний вплив медіаплатформи можуть справляти на сприйняття міжнародного конфлікту і геополітичної ситуації. Водночас цифрові медіа та соціальні мережі суттєво підсилюють цей ефект завдяки швидкому поширенню інформації та сприянню активізації суспільних дискусій навколо подій, пов'язаних із війною. Майбутні дослідження у цій сфері можуть зосередитися на детальнішому аналізі медійних нарративів, тобто способів, у які медіа структурують матеріали та формують смисли, що впливають на інтерпретацію подій аудиторією. Це допоможе краще зрозуміти, як різні техніки висвітлення конфліктів впливають на формування громадської думки та політичних позицій. Крім того, важливим є порівняльний аналіз висвітлення війни в Україні в медіаполе різних європейських країн для виявлення відмінностей у редакційній політиці, політичному забарвленні матеріалів та рівні об'єктивності.

Практична значущість дослідження полягає у тому, що воно дало змогу провести аналіз ключових особливостей подання інформації про воєнні конфлікти у ЗМІ, зокрема висвітлення війни в Україні. Виявлено, що медіа не просто передають факти, а активно формують певний нарратив, який

безпосередньо впливає на сприйняття міжнародних подій аудиторією. Також вивчення особливостей італійського медійного середовища засвідчило, що провідні телеканали та онлайн-ресурси приділяють увагу українським темам, але часто пов'язують їх із внутрішньополітичними та економічними питаннями Італії. Наприклад, телеканал Rai News 24 запустив трансляцію новин українською мовою, що свідчить про зацікавленість у тематиці та виражає підтримку українській аудиторії.

Новизна створеного інформаційного продукту полягає у тому, що додатково проведений аналіз італійських матеріалів ЗМІ та бесіди з журналістами й представниками української діаспори дали змогу визначити основні наративи. Серед них гуманітарний аспект війни, політичні дискусії щодо підтримки України, а також особисті історії людей, що забезпечують більш глибоке розуміння соціального та морального контексту подій.

Проведена робота підкреслює значення аналізу міжнародного медіапростору, важливість дослідження впливу ЗМІ на громадську думку та внесок української діаспори у формування альтернативного медійного наративу. Створений подкаст доводить, що синтез аналітики й практичного підходу сприяє комплексному розумінню проблеми та підвищує обізнаність аудиторії про події, пов'язані з Україною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антипенко С. В. Журналістика воєнного часу: теорія і практика. – Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2018. – 256 с.
2. Бородянський І. М. Міжнародні медіа та глобальні інформаційні процеси. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. – 312 с.
3. Власюк О. П. Медіа та суспільство: сучасні підходи до аналізу інформаційного простору. – Київ: Інститут журналістики, 2016. – 204 с.
4. Гнатюк М. В. «Особливості висвітлення воєнних конфліктів у сучасних медіа». Вісник КНУ імені Т. Шевченка. Серія: Журналістика, 2019, № 3, с. 45–56.
5. Дудченко Ю. А. Цифрові медіа та нові формати комунікації в Європі. – Харків: ХНУ, 2020. – 178 с.
6. Корнієнко Н. В. «Роль соціальних мереж у формуванні міжнародного інформаційного дискурсу». Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Медіакомунікації, 2021, № 12, с. 102–115.
7. Шевчук Л. І. «Міжнародні наративи війни в Україні: італійська перспектива». Журналістика і комунікації, 2022, № 4, с. 77–89
8. Луман Ніклас Реальність мас-медіа. / За ред. Іванова В. та Мінакова М. – К.: ЦВП, 2010 – 158 с.
9. Червінчук, А. О. «Особливості висвітлення наслідків російсько-української війни у форматі журналістики рішень». Технологія і техніка друкарства, 2024, вип. 4(86) (Грудень):106-14.
10. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології XXI століття. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2017. 260 с.
11. Роль дискурсу медіа у висвітленні військових конфліктів / С. М. Гейко, Т. М. Гейко, О. Д. Лаута, О. І. Притика. Humanities Studios: Pedagogy, Psychology, Philosophy. 2023. Vol. 14, No. 4. P. 196–204. URL:

<https://humstudios.com.ua/uk/journals/tom-14-4-2023/rol-diskursu-media-u-visvitleni-viyskovikh-konfliktiv>

12. Lynch J., Galtung J. Reporting Conflict: New Directions in Peace Journalism. St. Lucia : University of Queensland Press, 2010. 225 p.

13. Демчук П., Бармак М. Російсько-українська війна, висвітлена в американських засобах масової інформації. Grail of Science. 2024. № 41. С. 342–347. DOI: 10.36074/grail-of-science.05.07.2024.055

14. П'єррі Ф., Лучері Л., Джиндал Н., Феррара Е. Пропаганда та дезінформація у Facebook та Twitter під час російського вторгнення в Україну. Proceedings of the ACM Web Conference 2023. 2023. P. 2351–2361. URL: <https://arxiv.org/abs/2212.00419>

15. Маклюєн М. Галактика Гутенберга: становлення людини друкованої книги / пер. з англ. А. Галушки. Київ : Ніка-Центр, 2011. 392 с.

16. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. К., 1996. С. 194–250).

17. Lasswell H. D. The structure and function of communication in society. The Communication of Ideas / ed. by L. Bryson. New York : Harper and Row, 1948. P. 37–51).

18. FLYUA. Ukraine before the war / Україна до війни: відео. YouTube. 2022. 5 квітня. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=jU2A0O-MwQA> (дата звернення: 12.03.26)

19. Скажені сови. Україна до війни. Україна з висоти пташиного польоту. Зйомка з коптера міста України відео: відео. YouTube. 2023. 3 березня. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=iH1P00s3PuA> (дата звернення: 12.03.2026)

20. Ukrinform. Як зараз виглядає Бахмут: відео. YouTube. 2023. 23 червня. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4V8ujJIPO5g> (дата звернення: 15.03.2026)

21. Радіо Свобода Україна. Мариуполь до и после разрушения: впечатляющие кадры города с дрона: відео. YouTube. 2022. 16 червня. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fYrCxxTPGZ0> (дата звернення: 15.03.2026)
22. Як Решетняк. ФІЛЬМ про наслідки трагедії. Каховська ГЕС. Унікальні кадри - боротьба з російським екоцидом: відео. YouTube. 2023. 14 червня. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=gkHWsyWIwSI> (дата звернення: 16.03.2026)
23. Ukrinform. Масштабна проукраїнська акція у Мілані: Європа має мати силу створити єдину армію і енергосистеми: відео. YouTube. 2022. 5 листопада. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=iHamC2R-7gA> (дата звернення: 15.03.2026)
24. Телеканал ДОМ. «Я хочу, щоб Україна була вільною»: італійський волонтер – про війну, допомогу й справедливість: відео. YouTube. 2025. 10 серпня. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=WIZf4NACUUA> (дата звернення: 15.03.2026)
25. Марко Черветті. Італійська легенда в Одесі! Марко Черветті знайомить з шеф-кухарем Роберто Армаролі: відео. YouTube. 2023. 23 серпня. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=JSQuB8HR7LE> (дата звернення: 17.03.2026)
26. Stefano Giovannin. Ukrainian war refugee. Kateryna feels very welcomed in Milan: відео. YouTube. 2022. 4 травня. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=E1vkbelefdI> (дата звернення: 16.03.2026)
27. Euronews (in italiano). Ucraina, raid russi su Kiev, Odessa e Dnipro: 12 morti: відео. YouTube. 2026. 16 квітня. URL: <https://youtu.be/IUgsA3IXXNg?si=fNqfctieLUZHy06z> (дата звернення: 18.04.2026)
28. Тяга до балансу думок і правда як перша жертва війни: як італійські медіа висвітлюють російсько-українську війну. Journalism Teachers Academy (JTA). URL: <https://www.jta.com.ua/trends/tiaha-do-balansu-dumok-i->

[pravda-iak-persha-zhertva-viyny-yak-italijski-media-vysvitliuiut-rosiysko-ukrainsku-viynu/](#) (дата звернення: 10.05.2026).

29. La7 Canale televisivo italiano. URL: <https://www.la7.it>
30. Boccia Artieri G. Media e conflitti internazionali: narrazioni e strategie. Milano: FrancoAngeli, 2020
31. Treré E., Milan S. Media Activism and Social Change: Italy in Comparative Perspective. London: Routledge, 2018.
32. De Sio L Il ruolo dei media italiani nel racconto della guerra in Ucraina. Rivista Italiana di Comunicazione, 45(2),2022, p. 25–40
33. European Journalism Observatory Coverage of the Ukraine war in European media. 2022 URL: <https://en.ejo.ch>
34. Romano A. La narrazione della guerra in Ucraina sui media italiani. Comunicazioni Sociali, 12(1), 2022, p. 57–73.
35. Associazione Cristiana degli Ucraini in Italia. URL: <https://www.acuitalia.org>
36. Napoli M. Digital Media and Diaspora Communities in Europe. Journal of Communication Research, 33(4), 2021, p. 101–118
37. Statista Italian media consumption statistics 2022–2023, 2023. URL: <https://www.statista.com>
38. European Commission Disinformation in the EU: Focus on Ukraine conflict. Brussels: EC. 2022.
39. Baldassari F., Cadeddu M. Media e opinione pubblica in Italia: analisi comparativa. Bologna: Il Mulino. 2021
40. Reporters Without Borders Freedom of the Press in Italy. Paris: RSF, 2022
41. Rossi L. Ucraina e informazione in Italia: tra giornalismo e attivismo digitale. Milano: FrancoAngeli. 2022.
42. European Journalism Centre News Coverage of the Ukraine War. 2022. URL: <https://www.ejc.net>

43. _Social Media Analytics Italia Trend e hashtag sulla guerra in Ucraina nei social italiani, 2023. URL: <https://www.smaitalia.it>
44. _Tufekci Z. Twitter and Tear Gas: The Power and Fragility of Networked Protest. New Haven: Yale University Press. 2018.
45. _Openpolis Dibattiti politici italiani sulla crisi ucraina, 2022. URL: <https://www.openpolis.it>
46. _Baldin, F. La diaspora ucraina in Italia e il ruolo nei media. Comunicazione Politica, 10(3), 2022. p.45–62.
47. _UNESCO Media literacy in Europe: Challenges and Recommendations. Paris: UNESCO, 2021.
48. _De Gregorio S. Giornalismo digitale e conflitti internazionali: casi studio. Torino: UTET, 2022.
49. _RAI Radiotelevisione Italiana. Official website. URL: <https://www.rai.it>
50. _Mediaset Italia. News portal. URL: <https://www.mediasetplay.mediaset.it>
51. _La Repubblica. Ukraine War Coverage. URL: <https://www.repubblica.it>
52. _Fanpage.it. Новини та аналітика. URL: <https://www.fanpage.it>
53. _BBC News. Ukraine conflict updates. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-60506682>